

Європейсько-українське
енергетичне агентство
European-Ukrainian Energy Agency

Business Centre Eurasia
75, Zhylyanska st., 5th floor,
01032, Kyiv, Ukraine
tel: +38 044 390 55 33;
fax: +38 044 390 55 40
office@euea-energyagency.org
www.euea-energyagency.org

Опубліковано: 10 жовтня, 2012

Принципові положення **Щодо розвитку вітрової енергетики**

Представлено: *Робочою групою з питань вітрової енергетики (РГВЕ):* Голова РГВЕ – Peter Justin O'Brien, EuroCape Ukraine; Співголова РГВЕ – Yuri Kubrushko, Imerpower; члени Робочої групи: Західно-Кримська ВЕС; BETEN International; C'M'S Cameron McKenna; FILASA INTERNATIONAL; WKN Ukraine LLC; Adington Barker.

Обґрунтування

Робоча група з питань вітрової енергетики підтримує довгостроковий сталий збалансований розвиток відновлюваної енергетики в Україні з використанням усіх відновлюваних джерел. РГВЕ вважає за важливе віднайти правильний баланс розміру зеленого тарифу на електроенергію («РЗТ»), а також усього відповідного законодавства, в т. ч. законодавства стосовно застосування ресурсів українського походження («місцевої складової»), для того щоби тарифи на електроенергію залишалися доступними та раціональними для українських споживачів та учасників ринку електроенергії, і щоби чинне законодавство не становило перепони для залучення інвесторів та девелоперів у дану галузь промисловості.

В той же час РГВЕ вважає, що РЗТ має слугувати стимулом для здійснення великомасштабних інвестицій, яких на сьогодні потребує відновлювальна електроенергетика та мережа передачі й розподілу електроенергії в Україні. На думку РГВЕ, європейський досвід продемонстрував, що цей баланс можливо віднайти таким чином, щоби від нього отримали користь споживачі, уряд, приватний сектор економіки (як українські, так і міжнародні інвестори/девелопери й як українські, так і міжнародні виробники), а також навколишнє природне середовище.

Хоча РГВЕ загалом підтримує існуюче законодавство стосовно відновлюваної енергетики як міцне підґрунтя для подальшого розвитку цієї галузі в Україні, існують певні перешкоди, які ускладнюють реалізацію великих інвестиційних проектів будівництва вітрових електростанцій. Тому РГВЕ пропонує внести до існуючого законодавства наступні зміни, щоби продовжити процес оптимізації та вдосконалення діючої законодавчої бази з метою підвищення її ефективності й корисності для українського суспільства та подальшого стимулювання приватних інвестицій у дану галузь економіки, таку важливу для майбутнього України.

Рекомендації

1. Вимога місцевої складової

а. Прив'язати питому вагу місцевої складової (МС) до РЗТ наступним чином:

- i. якщо $MC \geq 30\%$, але менше 50%, РЗТ має становити 0,1131 євро/кВт-г (залишити без змін існуючі розміри тарифу, передбачені Законом про електроенергетику);
- ii. якщо $MC < 30\%$, але $\geq 15\%$, РЗТ має становити 0,1017 євро/кВт-г (зменшуватися на 10% від існуючих розмірів тарифу, передбачених Законом про електроенергетику);
- iii. якщо $MC \geq 50\%$, РЗТ має становити 0,1244 євро/кВт-г (збільшуватися на 10% від існуючих розмірів тарифу, передбачених Законом про електроенергетику).

Зазначені вище розміри тарифу могли би застосовуватися до всіх вітрових електростанцій (ВЕС), уведених в експлуатацію після 01.01.2014 р. Для вітрових електростанцій, уведених в експлуатацію до 01.01.2014 р., залишається зелений тариф у розмірі 0,1131 євро/кВт-г, якщо $MC \geq 15\%$, але менше, ніж 50%. Якщо національна складова у вартості будівництва ВЕС, уведеної в експлуатацію до 01.01.2014 р., дорівнює або перевищує 50%, застосовуватиметься підвищення РЗТ на 10%, як викладено вище.

РГВЕ вважає, що «нормований» підхід до місцевої складової створить позитивні стимули для здійснення девелоперами інвестицій у вітрові електростанції замість того, щоби перешкоджати їх залученню, як це робиться зараз, оскільки через відсутність офіційного порядку щодо розрахунку та практичного застосування питомої ваги місцевої складової великі виробники обладнання не можуть діяти, а більшість девелоперів не можуть виконати цю вимогу.

б. Затвердити з боку НКРЕ порядок розрахунку місцевої складової. При визначенні питомої ваги місцевої складової вартість проекту має включати всі види компонентів, сировини, робіт та послуг, використаних у будівництві ВЕС.

в. Пропонуємо визначити чіткий метод розрахунку місцевої складової на випадок введення ВЕС в експлуатацію декількома пусковими комплексами. При будівництві великої вітрової електростанції (потужністю, наприклад, у 100 МВт або більше), очевидно, що основна частина місцевої складової увійде в перший пусковий комплекс (дороги, адміністративно-технічна база, електрична підстанція, лінія розподілу електроенергії тощо). У такому випадку решта пускових комплексів складатимуться майже цілком з компонентів закордонного походження (головним чином це будуть вітрові турбіни). Тому необхідно передбачити, щоб у випадку, якщо вітрова електростанція вводиться в експлуатацію декількома пусковими комплексами, оцінка місцевої складової та встановлення відповідного РЗТ здійснювалися на основі проектно-кошторисної документації. Після введення в дію останнього пускового комплексу визначені раніше питома вага місцевої складової та РЗТ будуть підтверджені (або змінені) за результатами будівництва всієї вітрової електростанції.

2. Питання підключення до електромережі

а. Дозволити збільшення РЗТ на 10% на період до тієї з наступних двох подій, яка настане раніше:

- I. п'ять років з моменту введення в дію;
- II. покриття всіх інвестиційних витрат на лінію електропередачі (ЛЕП) та на відповідну інфраструктуру підключення до енергосистеми,

для будь-якого девелопера/інвестора ВЕС, що прокладає свою власну ЛЕП та/або вживає інших заходів, спрямованих на розвиток або підвищення надійності інфраструктури підключення до енергосистеми за рахунок власного капіталу. Ця пропозиція вмотивована необхідністю стимулювання девелоперів ВЕС до здійснення інвестицій у лінії підключення до електромереж та в потужності енергосистеми, оскільки, за поодинокими винятками, на сьогодні Об'єднана енергосистема України та енергорозподільчі компанії не мають достатніх коштів, потрібних для підключення електростанцій, які працюють на відновлювальних джерелах енергії, до електромережі.

б. Затвердити чітку та прозору процедуру підключення ВЕС до електромережі, однакову для всієї країни, яка передбачатиме, зокрема, ефективний механізм встановлення черговості підключення до енергосистеми, що має бути прозорим та ґрунтуватися на чітких критеріях, і зобов'язуватиме власника/оператора електромережі надавати девелоперу ВЕС попередній висновок щодо технічних можливостей підключення запропонованої ВЕС до електромережі України в розумні терміни.

в. Дозволити операторам ВЕС отримувати ліцензії на експлуатацію ЛЕП та інші об'єкти інфраструктури енергосистеми, якщо вони приймуть рішення побудувати ЛЕП на володіти ними з метою підключення ВЕС до енергосистеми.

3. Оподаткування

а. Знизити розмір ПДВ на національну складову до 0%. Оподаткування, передбачене діючим законодавством, відбиває в девелоперів ВЕС бажання купувати продукцію, яка стосується виробництва енергії з відновлювальних джерел, в Україні, оскільки ПДВ відшкодовується лише на більш пізньому етапі, після початку виробництва електроенергії, в результаті чого різко збільшується обсяг капіталу, необхідного для інвестування до початку виробництва електроенергії (а отже – до початку отримання прибутків).

4. Договір про купівлю електроенергії («ДКЕ»)

а. Переглянути існуючу форму типового Договору на купівлю електроенергії, що затверджений НКРЕ та використовується Оператором Оптового ринку електроенергії, для того щоби зробити цей документ прийнятним для основних міжнародних фінансових інституцій під час прийняття рішення щодо фінансування проекту.

б. Переглянути положення законодавства щодо РЗТ з метою надання можливості підписувати попередній Договір на купівлю електроенергії між Оператором Оптового ринку електроенергії та ВЕС в узгодженому вигляді, придатному для надання фінансування за міжнародними стандартами. Попередній ДКЕ має узгоджуватися для укладення між Оператором Оптового ринку електроенергії та ВЕС після того, як ВЕС отримає дозвіл на виконання будівельних робіт, за умови початку будівництва впродовж 12 (дванадцяти) місяців після укладення Попереднього ДКЕ та отримання дозволу на виконання будівельних робіт. У терміні Попереднього ДКЕ має враховуватися фактичний запропонований термін будівництва ВЕС, а також запас часу на непередбачені обставини, який може становити, наприклад, 6 місяців.

5. Уточнення/спрощення/розробка процедур

а. Спростити порядок набуття права на звільнення від ПДВ на імпорт та ввізних мит на обладнання, що застосовується на об'єктах альтернативної енергетики, та енергозберігаючого обладнання, усунувши вимогу затвердження переліку відповідного обладнання на рівні Кабінету Міністрів.

б. Уточнити на рівні нормативно-технічних документів категорію складності будівництва, яка стосується проектування та будівництва ВЕС.

6. Розмір зеленого тарифу¹

а. Прив'язати розмір зеленого тарифу до вимоги місцевої складової згідно з розділом 1 вище.

б. Застосувати до зеленого тарифу щорічну інфляційну індексацію. У діючому зеленому тарифі не передбачена щорічна інфляційна індексація, в той час як у Європі вона є нормою для цієї галузі. Зважаючи на те, що термін корисної служби вітроелектростанції становить 20 (двадцять) років, і що інфляція є постійно діючим чинником як в Україні, так і в Європі, без застосування щорічної інфляційної індексації зелений тариф стане з часом значно меншим за розмірами та менш ефективним. В Україні існують стандартні механізми щорічної індексації на величину інфляції, які широко використовуються в інших ситуаціях, отже застосування щорічної інфляційної індексації до зеленого тарифу має в Україні прецедент.

РГВЕ буде рада взяти участь та надавати підтримку в процесі розробки конкретних законодавчих змін, необхідних для належного і ефективного впровадження вищенаведених рекомендацій, у т. ч. в підготовці конкретних законопроектів в узгоджені терміни для надання їх на розгляд відповідним органам влади та зацікавленим сторонам.